

MILJØGODKENDELSE
af
kvægbruget beliggende
Tyndkærvej 4
6823 Ansager

I henhold til § 16a i Bekendtgørelse af lov nr. 520
af 1. maj 2019
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune

Godkendt den 7. juli 2020

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Susanne Seested
Direkte tlf. 7994 6106
E-mail: suse@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 101818-20

Sagsnr. 20-3469

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	6
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET.....	7
3.2	DISPENSATION.....	7
3.3	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	7
3.4	FORUDSÆTNINGER.....	8
4	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	9
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE.....	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	9
4.3	LANDSKABSINTERESSER.....	9
4.4	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	9
4.5	LUGT.....	9
4.6	STØJ OG VIBRATIONER.....	10
4.7	STØV.....	10
4.8	SKADEDYR.....	10
4.9	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND.....	11
4.10	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER.....	11
4.11	LYS.....	11
4.12	EGENKONTROL.....	11
4.13	UHELD OG RISICI.....	11
4.14	OPHØR.....	11
5	KLAGEVEJLEDNING	12
6	OFFENTLIGGØRELSE	13
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	14
7.1	BELIGGENHED.....	14
7.2	AFSTANDSKRAV.....	14
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ.....	15
7.4	SAMDRIFT.....	16
7.5	BIAKTIVITETER.....	16
7.6	INDRETNING.....	16
7.7	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE.....	18
7.8	FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	18
7.9	AFFALD.....	20
7.10	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE OG KEMIKALIER.....	22
7.11	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING.....	22
7.12	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING.....	24
7.13	LUGT.....	24
7.14	STØJ OG RYSTELSER.....	25
7.15	STØV.....	26
7.16	SKADEDYR.....	27
7.17	DØDE DYR.....	27
7.18	LYS.....	28
7.19	TRANSPORT.....	28
7.20	SPILDEVAND.....	29
7.21	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD.....	33
7.22	KUMULATIVE OG GRÆNSEOVERSKRIDENDE INDVIRKNINGER.....	34

7.23	SAMSPILLET MELLEM FAKTORER	34
7.24	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK	34
7.25	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	38
7.26	BAT – AMMONIAK	39
7.27	SAMLET BAT-VURDERING	40
8	EGENKONTROL.....	41
9	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION	41
10	ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	41
11	NABO- / PARTSHØRING	42
12	SAMLET VURDERING	42

1 Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en ændring af husdyrbruget på Tyndkærvej 4, 6823 Ansager i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af udkast til miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Digital MiljøAdministration (DMA) www.dma.mst.dk fra den 11. marts 2020 til den 25. marts 2020. (Idéfasen). Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når dette foreligger.

Varde Kommune har ikke modtaget bemærkninger eller henvendelser angående ansøgningen om miljøgodkendelse i idéfasen efter offentlig annoncering.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Marcel Rotteveel, tlf.: 60 15 78 28, e-mail: skovlundgaard@hotmail.com
Husdyrbrugets navn og adresse:	Tyndkærvej 4, 6823 Ansager
Ejerlav og matrikel nr.:	4c, Skovlund By, Skovlund
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730109752
CHR-nummer:	42919
CVR-nummer:	38733575
Konsulent:	Henriette Fries, Landbosyd, tlf.: 20 14 53 33, e-mail: hef@landbosyd.dk)
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 217375, version 4, indsendt den 2. juni 2020
Udkast i nabohøring:	Fra den 4. juni til og med den 5. juli 2020.
Godkendelsesdato:	7. juli 2020

2.2 Baggrund og historik

Den 4. maj 2009 er husdyrbruget godkendt med en § 12 miljøgodkendelse, hvor dyreholdet udvides indenfor eksisterende rammer. I miljøgodkendelsen fra 2009 godkendes etablering af en asfaltplads på 42 x 70 meter til ensilageopbevaring, hvor rest- og overfladevand bliver ledt til pilevegetationsanlæg. Desuden godkendes opførelse af en bygning, som skal benyttes til gårdbutik/ismejeri. Det er alt sammen etableret.

Den 15. april 2020 fik husdyrbruget i en § 11 anmeldelse lov til etablering af 3 stk. plansiloer på en eksisterende asfaltplads, hvoraf ca. 410 m² etableres som nyt.

Der søges nu om lovliggørelse af et dybstrøelsesareal på 208 m² i den eksisterende kalve- og goldkostald samt om en udvidelse af denne stald mod syd med 300 m² dybstrøelse. Desuden udvides pileanlægget med ca. 500 m² til afledning af restvand fra de nye 410 m² ensilageplads anmeldt i april 2020.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 5. marts 2020.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Tyndkærvej 4, 6823 Ansager kan ændres som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 16a i "Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

I henhold til husdyrbruglovens § 59a bortfalder godkendelsen, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter den er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

3.1 Beskrivelse af projektet

Der søges nu om lovliggørelse af 208 m² dybstrøelsesareal i den eksisterende kalve- og goldkostald samt om en udvidelse af denne stald mod syd med 300 m² dybstrøelse. Desuden udvides pileanlægget med ca. 500 m² til afledning af restvand fra de nye 410 m² ensilageplads anmeldt i april 2020.

Ifølge den nugældende husdyrbrugslov skal der ikke længere søges om og gives godkendelse til et bestemt dyrehold, men om et bestemt produktionsareal, det vil sige det areal, som dyrene på husdyrbruget kan opholde sig på.

Der søges om følgende nye produktionsarealer:

- Lovliggørelse af 208 m² dybstrøelse til alle kvæg i eksisterende kalve- og goldkostald.
- Nybyggeri med 300 m² dybstrøelse til alle kvæg i forlængelse af eksisterende kalve- og goldkostald.

3.2 Dispensation

Varde Kommune meddeler i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation til opførelse af nybyggeri i en afstand af 11 meter fra naboskel til matr.nr. 3d, Skovlund By, Skovlund.

3.3 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Idéfasen ved offentlig annoncering
- Interne høringer i Varde Kommune

3.4 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøgodkendelsen

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 2.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.
- c. Det lovliggjorte staldafsnit i kalve og goldkostald (bygning nr. 2 i figur 1) skal etableres som dybstrøelse.
- d. Bygningsforlængelsen mod syd (bygning nr. 2.1 i figur 1) skal etableres med dybstrøelse.
- e. Omkring den ny etablerede 5. sektion af pilelægget, skal der hele vejen rundt etableres en jordvold med en højde på mindst 40 cm.
- f. Den eksisterende jordvold omkring det eksisterende pileanlæg skal bevares og vedligeholdes i en højde af 30 cm jævnfør miljøgodkendelsen á 4. maj 2009.
- g. Pilevegetationen i anlægget skal være levende, vedligeholdes og genplantes om nødvendigt.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Eksisterende læhegn vest for husdyrbruget skal bevares, vedligeholdes og genplantes om nødvendigt for at have en visuelt afskærmende effekt mod husdyrbruget.
- b. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- c. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

4.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.

4.5 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.6 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling - ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.7 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.8 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.9 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Al overfladevand/restvand fra hele det nordliggende ensilageanlæg bestående af tre sammenhængende plansiloer, som også godkendes som møddingsplads, (bygning 6) skal ledes til gyllebeholder.
- c. Da opsamlingsbeholderen til restvand, bygning nr. 8 i figur 2) ikke overholder den dimensionering, som fremgår af byggeblad 103.09-05, skal restvandet i tilfælde af vandmættet/frosset jord flyttes i gyllebeholderne.
- d. Inden den nye staldbygning etableres skal der foreligge en udledningstilladelse fra Varde Kommune.

4.10 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.11 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.12 Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.13 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.14 Ophør

- a. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via <https://kpo.naevneneshus.dk>

Din klage skal være modtaget senest den 6. august 2020 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på <https://kpo.naevneneshus.dk>

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 7. juli 2020.

På vegne af Varde Kommune og Susanne Seested

den 7. juli 2020

Klaudi Andresen

Landbrugssagsbehandler

Kopi sendt til:

- Henriette Friis, Landbo Syd, e-mail: hef@landbosyd.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv2, 1. sal, 6000 Kolding, e-mail: trsyd@stps.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Tyndkærvej 4, 6823 Ansager, ca. 2 km nord for Skovlund.

Nærmeste byzone er virksomheden Flensted, som ligger ca. 700 m syd for husdyrbruget, se figur 1.

Nærmeste samlede bebyggelse er Krusbjerg og den omkringliggende bebyggelse startende ved Krusbjergvej 13 a, som ligger ca. 1,5 km nord for husdyrbruget, se figur 1.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Tyndkærvej 5, som ligger ca. 350 meter øst for den eksisterende kostald, se figur 1.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er ikke overholdt:

- naboskel (30 m)

Afstandskravet på 30 meter til naboskel er ikke overholdt for udvidelsen af kalve- og goldkostalden. Afstanden vil være 11 meter til matr.nr. 3d, Skovlund By, Skovlund. Ansøger har undersøgt alternativer til placeringen af nybyggeriet. Årsagen til nybyggeriet skyldes, at der ønskes at alle goldkøer kan opstaldes på dybstrøelse i hele goldperioden, som er op til 7-8 uger, i stedet for det der nu praktiseret, som kun er 3 uger på grund af for lidt plads. Produktionsmæssigt er det optimalt at have goldkøerne samlet på ejendommen. Nybyggeriet bliver i materialer i tråd med det eksisterende og det vil være afskærmet af læhegn og allerede eksisterende byggeri.

Varde Kommune meddeler i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation til opførelse af nybyggeri i en afstand af 11 meter fra naboskel til matr.nr. 3d, Skovlund By, Skovlund.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Åbne landbrugslandskaber
- Egnede områder for store husdyrbrug
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Råstofplan 2016 – interesseområder for ler

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

I **åbne landbrugslandskaber** skal store tekniske anlæg, herunder store husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder tilpasses landskabets karakter.

Områder til placering af **store husdyrbrug** skal friholdes for udvikling, der er i modstrid med etablering af store landbrugsbygninger og -anlæg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I interesseområdet for ler vurderer Varde Kommune, at der ikke inddrages nye ler ressourcer ved den ansøgte placering.

Det nærmeste beskyttede sten- eller jorddige ligger i et markskel ca. 1,4 km nord for husdyrbruget og berøres ikke af udvidelsen.

Nybyggeriet sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje og skov-byggelinje.

Varde Kommune stiller vilkår til bevaring, vedligeholdelse og genplantning om nødvendigt af det eksisterende læhegn vest for eksisterende kalve- og goldkostald, som forlænges mod syd med nybyggeri. Varde Kommune stiller ikke yderligere vilkår om beplantning, da nybyggeriet er afskærmet af

eksisterende bygninger, når husdyrbruget ses fra vejen og fra øst. Mod syd er nærmeste civilisation virksomheden Flensted 700 meter væk.

Varde Kommune vurderer at

- nybyggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- den nye driftsbygning, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet, samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

Der er samdrift med Gårdevej 25, hvor kvier er opstaldet. De fungerer som to separate husdyrbrug.

7.5 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

7.6 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 2.

Nybyggeriet består i en forlængelse af den eksisterende løsdriftsstald med dybstrøelse, bygning nr. 2.1 i figur 2. Desuden sker der en lovliggørelse af 208 m² dybstrøelse i bygning nr. 2.

Bygning 1 - Eksisterende kostald

Eksisterende kostald på 3.080 m² med naturlig ventilation. Der er søgt om:

- malkekøer, kvier og stude på 154 m² produktionsareal med dybstrøelse
- malkekøer, kvier og stude på 2.206 m² produktionsareal med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Bygning 2 – Eksisterende kalve- og goldkostald

Eksisterende stald på 1.254 m² med naturlig ventilation. Der er søgt om:

- alle kvæg på 508 m² produktionsareal med dybstrøelse

Bygning 2.1 – Forlængelse af eksisterende stald

Der udvides med 15 x 22,5 meter. Der bliver foderbord i tilbygningens vestlige langside og dybstrøelse i den østlige side til opstaldning af goldkøer. Bygningen er med grå stålplader, grå gardiner mod øst, to grå porte mod syd og gråt eternittag. Materialer og konstruktion er i tråd med de eksisterende stalde. Der er søgt om:

- alle kvæg på 300 m² produktionsareal med dybstrøelse

Bygning 3 – Malkestald

Eksisterende malkestald som ikke indgår i produktionsarealet.

Bygning 4 - Gylletank

Eksisterende gylletank fra 1989 på 1.227 m³ med et overfladeareal på 296 m².

Bygning 5 – Gylletank

Eksisterende gylletank fra 2005 på 4.000 m³ med et overfladeareal på 727 m².

Bygning 6 – Ensilageanlæg/møddingsplads

Eksisterende ensilageanlæg med tre sammenhængende plansiloer. Herfra er der afløb til stald/gylletank. Arealet af dette ensilageanlæg godkendes også som møddingsplads på 1.629 m².

Bygning 7 – Ensilageplads som udvides og ombygges til plansiloer

Det er en asfalt-ensilageplads som via en § 11 anmeldeordning afgjort den 15. april 2020 bliver lavet om til tre sammenhængende plansiloer og samtidig udvidet med 410 m². Fra disse plansiloer bliver der afløb til opsamlingsbassin og videre til pilevegetationsanlæg. Sidstnævnte udvides med 500 m².

Figur 2. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygning 8 - Opsamlingsbassin

Eksisterende opsamlingsbassin på ca. 6 x 20 meter og ca. 120 m³.

Bygning 9 - Pilevegetationsanlæg

Eksisterende pilevegetationsanlæg som i forbindelse med udvidelse af bygning 7 udvides med tilsvarende m², ca. 500 m². Placering af udvidelsen af pil ses i figur 6.

Bygning 10 – Kontor/medarbejderbolig

Bygning 11

Beboelse

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.7 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

I tabel 1 ses produktionsarealets størrelse for 8 år siden, som nuværende drift og som ansøgt drift.

Bygning	Staldsystem / type af opbevaringsanlæg	Dyre-type / gødningstype	8 årsdrift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
1	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl, ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude	2.206	2.206	2.206
1	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude	154	154	154
2	Dybstrøelse	Kalve under 6 mdr.	295	295	0
2	Dybstrøelse	Alle kvæg	0	0	295
2	Dybstrøelse (lovliggørelse)	Alle kvæg	0	0	208
2.1	Dybstrøelse (nyt)	Alle kvæg	0	0	300
3	Dybstrøelse	Kalve under 6 mdr.	27	27	0
4	Gylletank	Gylle	296	296	296
5	Gylletank	Gylle	727	727	727
6	Møddingsplads	Fast husdyrgødning	100	100	1.629

Tabel 1. Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse.

Produktionsarealets størrelse for 8 år og i nudriften er godkendt i § 12 miljøgodkendelse fra den 4. maj 2009.

Varde Kommune vurderer, at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Forbrug af vand og energi

Ansøger oplyser:

Energi

På ejendommen anvendes der primært energi til malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning, belysning og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset. Staldene har naturlig ventilation, hvorfor der ikke anvendes el til ventilationsanlæg. Der anvendes ikke el til markvanding eller korntørring på ejendommen. I tabel 2 er det nuværende og fremtidige energiforbrug opgivet. Ansøger forventer at energiforbruget vil blive en smule højere i det ansøgte, da antal malkende køer kan blive højere. Ansøger har opsat LED-belysning i alle staldene og har installeret en forkøler til mælk.

I følge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige elforbrug ca. 670 kWh pr. årsko, dog med mulighed for store variationer. Med den forventede fremtidige produktion 275 årskøer, 10 opdræt (21-22 mdr.) og 70 (0-6 mdr.) giver det et elforbrug på ca.

184.250 kWh. Husdyrbrugets forventede elforbrug ligger dermed over normen. I godkendelsen fra 2009 blev energibehovet vurderet til 265.000 kWh.

Type	Forbrug 2019	Ansøgt drift
El	ca. 232.115 kWh	ca. 233.000 kWh
Dieselolie	ca.22.3523 l	ca. 22.500 l
Fyringsolie (bolig)	ca. 2239 l	ca. 2300 l

Tabel 2: Husdyrbrugets energiforbrug for 2019 og ansøgt drift.

Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi. Husdyrbrugets elforbrug ligger noget over den beregnede norm. Dette skyldes dels at normtallene er for helt nye stald- og ventilationsanlæg, hvilket ikke er tilfældet på denne ejendom. Desuden inkluderer normtallene ikke elforbrug i forbindelse med driften af arealerne og tilhørende bygninger og maskiner. For at spare på energien er al belysning udskiftet til LED og der er installeret en forkøler til mælk.

Det vurderes, at husdyrbrugets elforbrug ikke er usædvanligt højt og at husdyrbruget forsøger at begrænse energiforbruget og dermed klimapåvirkningen bedst muligt.

Vandforbrug

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af malkeanlæg, sanitære forhold samt forbrug i boligen. Der er ikke markvanding på ejendommen. Ansøger genbruger kølevandet til vaske og drikkevand til kreaturerne.

Husdyrbruget modtager vand fra Krusbjerg vandværk. Det nuværende forbrug og det forventet forbrug fremgår af tabel 3. Ansøger forventer at vandforbruget vil blive en smule højere end det nuværende forbrug.

Type	Forbrug 2019	Ansøgt drift
Forbrug i stalde: Drikkevand, vaskevand mv.	ca. 14.164 m ³	ca. 15.000 m ³
Forbrug i stuehus	ca. 170 m ³	ca. 170 m ³
I alt	14.334 m ³	ca. 15.170 m ³

Tabel 3: Husdyrbrugets vandforbrug for 2019 og ansøgt drift.

I forbindelse med malkningen sker den første afkøling af mælken i vandkøler. Vandet derfra genanvendes som drikkevand i stalden.

Alle drikkevandsinstallationer er drikkekar med automatiske åbne/lukke ventiler. Tilløbet til drikkekarrene kan justeres efter behov. Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses regelmæssigt for dels at sikre rent drikkevand og dels at konstatere evt. utætheder.

Der føres ikke løbende journal over vandforbruget, men forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Vandmåleren tjekkes årligt.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

I følge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige vandforbrug ca. 33 m³ pr. årsko (stor race) og ca. 5,7 m³ pr. opdræt (stor race). Med den forventede fremtidige produktion på produktion 275 årskøer, 10 opdræt (21-22 mdr.) og 70 (0-6 mdr.) giver det et vandforbrug på ca. 9.531 m³.

Husdyrbrugets forventede vandforbrug ligger dermed over normen. Det kan skyldes nogle varme somre, der har øget dyrenes drikkevandsbehov. Desuden ligger mælkeydelsen over gennemsnit, hvilket også betyder et øget drikkevandsbehov til køerne.

Der er foretaget vandbesparende tiltag ved at vand til køling af mælketanken genindvindes og efterfølgende anvendes til drikkevand.

Det vurderes derfor, at husdyrbrugets vandforbrug ikke er usædvanligt højt, og at der er foretaget de tiltag, der er muligt, for at sikre mod et unødvendigt højt vandforbrug.

Grundvand og overfladevand

Ejendommen ligger inden for områder med særlige drikkevandsinteresser. Da de eksisterende stalde, gyllebeholdere, fortank og gyllerør er etableret i tætte og stabile materialer, vurderes der, at der ikke risiko for udsivning til det omgivende vandmiljø under normal drift. I husdyrbrugets beredskabsplan er der beskrevet en procedure ved et evt. brud på en gyllebeholder. Baseret på ovenstående, vurderes det at husdyrbruget ikke har væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af grundvand eller overfladevand.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget samt forhold omkring grundvand og overfladevand er tilstrækkeligt beskrevet.

7.9 Affald

Ansøger oplyser:

I tabel 4 er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen, da maskinstationen behandler ejendommens udbringningsarealer. Der findes heller ikke spildolie, oliefiltre m.m. fra maskiner, da markdriften foretages af maskinstation og evt. service foretages på maskinværksted.

Der benyttes ikke mere foder, end der er behov for, og husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse, og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes, at husdyrbruget gør en indsats for at leve op til affaldshierarkiet og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Varde Kommunes affaldsregulativ. Det vurderes desuden at affald fra husdyrbruget ikke udgør væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer og jordbund.

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:				
Spildolie	-	-	-	-
Olie- og brændstoffiltre	-	-	-	-
Traktor- og bilbatterier	-	-	-	-
Rester af bekæmpelsesmidler	-	-	-	-
Spraydåser	På kontoret i stalden	Ansøger	Genbrugsstation	50 stk.
Medicinrester	Ingen	En evt. rest kommer retur til dyrlægen	-	0
Kanyler i særlig beholder	På kontoret i stalden	Kommer retur til dyrlægen	-	1 boks om året
Batterier – alle typer	På kontoret i stalden	Ansøger	Genbrugsstation	10-20 stk.
Fast affald:				
Tom emballage (rent papir/pap)	Container ved gylletank	HCS	Ukendt	Container afsættes en gang i mdr.
Tom emballage (rent plast)	Container ved gylletank	HCS	Ukendt	Container afsættes en gang i mdr.
Tom medicinemballage	Container ved gylletank	HCS	Ukendt	Container afsættes en gang i mdr.
Lysstofrør, LED og elsparepærer	På kontoret i stalden	Ansøger	Genbrugsstation	Max 20 stk.
Jern og metal	Ved gylletanken	Jernmand	Ukendt	0-1 tons
Tomme olietromler	Ingen	-	-	-
Døde dyr	På plads til døde dyr	DAKA	DAKA	

Tabel 4: Affaldshåndtering og -mængder. Tabel udarbejdet af ansøger.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.10 Oplag af diesel- og fyringsolie og kemikalier

Ansøger oplyser:

Der er intet kemikum på ejendommen.

Der forefindes en dieselolietank og en fyringsolietank på ejendommen. Dieselolietanken er på 2.500 liter, fra 2009, overjordisk og placeret udendørs bag ved kalve og goldkostalden, mens fyringsolietanken er på 1.200 liter, fra 1981, overjordisk og placeret mellem stuehuset og kalve og goldkostalden. Dieselolietank har stophane funktion. I forbindelse med forlængelse af kalve- og goldkostalden mod syd, vil dieselolietanken blive flyttet ind i kalve- og goldkostalden.

Hvis der skulle opstå uheld på husdyrbruget, har husdyrbruget udarbejdet en beredskabsplan, hvori det er en instruks ved uheld. Beredskabsplanen er vedhæftet ansøgningsmaterialet som bilag.

Det vurderes, at olie opbevares miljømæssigt forsvarligt og dermed ikke udgør væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer og jordbund. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks til brug ved uheld med olie og kemikalier.

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at diesel- og fyringsolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.11 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Da der af ansøgningen ikke fremgår nogen besætningsstørrelse, men udelukkende produktionsarealer i staldene, er det ikke muligt at udregne en præcis produktion af flydende og fast husdyrgødning.

Ansøger oplyser:

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af tabel 5. De eksisterende opbevaringsanlæg består af to gyllebeholdere og en møddingsplads. Møddingspladsen er placeret på den nordlige plansilo, hvor der er afløb til gylletanken. De eksisterende opbevaringsanlæg indgår derfor både i 8 års driften og nudriften.

I sengestalden udsluses gyllen til forbeholderen hver 14. dag. Dybstrøelsen ved kalvene udmuges ofte, mens dybstrøelsesafsnittet til goldkørerne udmuges hver 3-4 måned. Kalvemøget afhentes fra maj – oktober af Outrup Biogas anlæg hver uge. I de øvrige måneder lægges dybstrøelsen fra kalvene på møddingsplads. Den komposterede dybstrøelse fra goldkørerne køres oftest i markstak eller direkte ud.

Overpumpning af gylle fra forbeholderne til gyllebeholderne overvåges og sker typisk hver uge. Gyllen i gyllebeholderene omrøres udelukkende forud for gylleudbringning. Udbringning af gyllen foretages af maskinstation og der anvendes en 25 m³ gyllevogn med læssekran.

Med en forventet fremtidig produktion på ca. 275 årskøer, 10 opdræt (21-22 mdr.) og 70 (0-6 mdr.) vil den samlede årlige produktion af husdyrgødning være 8.423 m³ gylle og 474 m³ dybstrøelse.

Udover gylle, ledes der også regnvand fra den nordligste del af ensilagepladsen til gyllebeholderne. Fra den nordlige del af plansiloen ledes i alt 1997 m³ (areal: 1765 m², nedbør 1131 mm/år) vand til gyllebeholderne. Vand fra den sydlige ensilageplads ledes i dag til et pilevegetationsanlæg. Der indregnes i kapacitetsberegningen en buffer på 180 m³ (14 dages nedbør), så der kan ledes vand med maskinstation fra den sydlige ensilageplads til gyllebeholderne når der er vandmættet eller frossen jord.

Kapaciteten i de eksisterende gyllebeholdere på ejendommen er på 5227 m³, og der er 600 m³ i gyllekanalerne. På Gårdevej 25 er der en kapacitet på 3390 m³. Dette giver en samlet kapacitet på 9217m³. Med den forventede fremtidige produktion er opbevaringskapaciteten på ejendommen 10,4 måneder. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed opfyldt.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Lille gyllebeholder	Flydende				296
Stor gyllebeholder	Flydende				727
Mulighed for mødding	Fast				1629
Nudrift					
Lille gyllebeholder	Flydende				296
Stor gyllebeholder	Flydende				727
Mulighed for mødding	Fast				1629
8 års drift					
Lille gyllebeholder	Flydende				296
Stor gyllebeholder	Flydende				727
Mulighed for mødding	Fast				1629

Tabel 5. Opbevaringsanlæg på husdyrbruget. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Opbevaringskapaciteten fremgår også af tabel 6.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gylletank 1	1.227	1.227	1990 / 2012
Gylletank 2	4.000	4.000	2005 / 2016
Gylletank 3 Gårdevej 25	1.560	1.560	1988 / 2010
Gylletank 4 Gårdevej 25	2.100	2.100	1996 / 2008
Gyllekanaler	600	600	
I alt	9.217	9.217	-

Tabel 6. Husdyrbrugets opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning gælder følgende for opbevaring af kompost i markstak:

Dybstrøelse skal som hovedregel opbevares på en møddingsplads med fast bund og afløb.

Dybstrøelse må dog, når den er kompostlignende og har et tørstofindhold på mindst 30 %, oplagres i marken. Dybstrøelse, der har ligget i en stald i 3-4 måneder, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Markstakke med kompost skal opfylde de samme afstandskrav, som gælder for stalde, møddingspladser m.v. se afsnit 7.2.

En markstak må højst ligge samme sted i 12 måneder, og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Der skal føres årlige optegnelser med oplysninger om oplagingsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

En markstak må ikke placeres på arealer, som skråner mod vandløb og søer, og må ikke placeres nærmere end 15 m fra dræn.

En markstak skal overdækkes umiddelbart efter udlægning, og skal til enhver tid holdes fuldstændig overdækket med kompostdug eller andet lufttæt materiale. Eneste undtagelse er en midlertidig opbevaring i maksimalt en uge i forbindelse med udsprejning.

Fast gødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.12 Ensilage- og foderopbevaring

Indkøbt foder opbevares i glasfibersiloer ved bygning 2, se figur 2. Grovfoder opbevares i ensilagesiloanlægget.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.13 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 343,4 meter (korrigeret geneafstand), samlet bebyggelse 239,3 meter og enkeltbolig 99 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel x. (Måske skal teksten ændres).

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 7 anderledes end de beskrevne afstande, der relaterer til figur 1.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Tyndkærvej 5	0	FMK	99	99	377,1	Ja
 Krusbjergvej 13A	0	NY	239,3	239,3	1666,9	Ja
 Skovlund By, Skovlund	0	NY	361,5	343,4	725,5	Ja

Tabel 7. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Ansøger oplyser:

Lugtberegningerne sker i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der gøres opmærksom på, at gyllebeholdere pr. definition ikke medfører lugtemission. Beregningerne viser, at husdyrbruget overholder lugtgeneafstandene til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone.

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde lugtgeneafstandene utilstrækkelige, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgeneafstandene.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan udvides/ændres som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholderne. Møddinger uden daglig tilførsel skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.14 Støj og rystelser

Ansøger oplyser følgende:

På husdyrbruget vil der forekomme støjgener fra de to ventilationsskorstene på malkestalden og malkeanlægget. De to ventilatorer på malkestalden anvendes kun om sommeren.

Derudover vil der være støj fra kørsel med traktorer i forbindelse med udkørsel af husdyrgødning samt ved foderhåndtering. Husdyrgødning køres ud løbende hele dagen, det sker over 5-8 dage i foråret og forsommeren.

De støjende aktiviteter på ejendommen sker typisk i dagtimerne, og når det er muligt for lukkede døre. Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

Ventilatorerne på malkestalden anvendes kun i sommerhalvåret, når der malkes. Der malkes to gange dagligt, i tidsrummet ca. 5.30-8.30 og igen fra ca. 15.30-18.30. For at begrænse støjen er malkeanlægget med kompressor placeret indendørs.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes da afstanden til nærmeste nabo er over 100 meter fra støjilden. Støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter vurderes generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

Rystelser og vibrationer fra husdyrbruget vurderes at være af meget begrænset omfang og at det derfor ikke vil være til gene for naboer. Der kan evt. forekomme rystelser fra transport til og fra husdyrbruget, men det vurderes at være af meget begrænset omfang og at det ikke vil kunne genere naboer.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.15 Støv

Ansøger oplyser følgende:

Støv vil primært forekomme fra transport i forbindelse med indkørsel af foder og strøelse, udbringning af gylle og dybstrøelse og markarbejde i tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejlet efter kørsel, når der er behov for det.

Generelt vurderes støv ikke at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer, da de støvende aktiviteter som strøelse ved kreaturerne foregår indenfor. Transportvejen hen til ejendommen er befæstet, hvorfor der forventes en minimal støvgene fra transport. Som nævnt fejes veje, hvis der i forbindelse med markbruget sker tilsvining af vejarealer.

Plansiloerne ligger ca. 100 meter fra nærmeste nabo, og da ensilage ikke er en støvende aktivitet, vurderes foderhåndtering ved plansiloerne ikke at genere naboerne.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støv fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for de omkringliggende nabobeboelser.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.16 Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

Fluer forebygges og bekæmpes ved hyppig udmugning ved kalvene og afsætning af dybstrøelse i sommerhalvåret til biogas, hvilket betyder at der er minimalt oplag af dybstrøelse på ejendommen.

Eventuel rotteplage bekæmpes og forebygges med rottefælder og katte. Ansøger sørger for at opbevaring af foder sker i fodersiloer, og der fejes op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller menneskers sundhed.

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

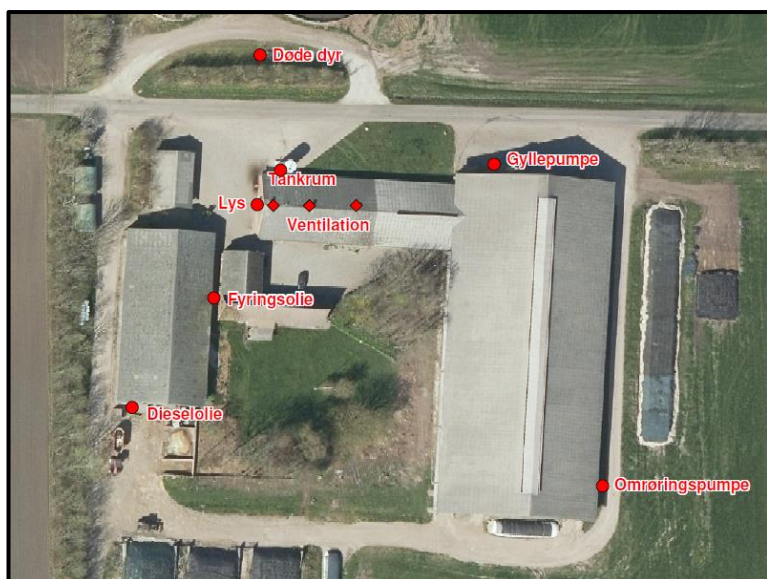
7.17 Døde dyr

Ansøger oplyser følgende:

Døde dyr placeres på spalter et skyggefuldt sted nord for kostalden og stalden med småkalve/foderlade, se figur 3. Når der er registeret et dødt dyr, kontaktes DAKA, hvorefter de afhenter den efterfølgende hverdag.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Figur 3: Oversigt over husdyrbrugets placering af døde dyr, tankrum, lys, ventilation, olie og gyllepumper. Figur udarbejdet af ansøger.

7.18 Lys

Ansøger oplyser følgende:

Placering af udvendig belysning fremgår af figur 3. Den udvendige belysning på malkestalden er i form af mindre lamper og ingen spots. Lyset i stalden er slukket imellem kl. 22.00 - 4.00. Det vurderes derfor, at belysning fra husdyrbruget ikke vil påvirke nærmeste naboer væsentligt.

Lyspåvirkning fra lastbiler er kortvarig og da transporter hovedsageligt kommer på hverdage mellem kl. 07.00 og 19.00 vurderes det ikke at genere de nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.19 Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, ved afhentning af mælk samt internt på husdyrbruget. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt ved hjemtransport af afgrøder.

Ansøger oplyser:

Transporter til og fra husdyrbruget sker via indkørslerne fra Tyndkærvej (se figur 3). Antallet af tunge transporter fremgår af tabel 8. Herudover er der kørsel med personbiler i forbindelse med det daglige arbejde med dyrene, dyrlægebesøg og andre kontroller. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 6 gange dagligt.

Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 06.00-19.00 på hverdage. I forbindelse med høst og udbringning af gylle vil der kunne foregå transporter i aftentimerne.

Der forventes en mindre stigning i antallet af transporter fra ca. 1.003 til 1.118 med den ansøgte. Stigningen i transporter skyldes flere transporter med ensilage og gylle. Stigningen i gylletransporter er estimeret i kapacitetsberegningen. Det forventes, at antallet af transporter med egen ensilage stiger til ca. 400 læs. Det øgede antal transporter vurderes ikke at være væsentligt til gene for naboerne.

Tunge transporter	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Afhentning af mælk	183	183
Afhentning af levende dyr	50	26
Afhentning af døde dyr	20	20
Leverance af indkøbt foder	20	26
Ensilering m.v.	350	400
Husdyrgødning, Fast	5	5
Husdyrgødning, Fast til biogas	12	12
Gylle (traktor og vogn, kapacitet 25 tons)	351	423
Affald	13	12
Andet (fragtbil o.l.)	11	11
I alt	1003	1118

Tabel 8. Antal tunge transportere til husdyrbruget.

Varde Kommune vurderer, at stigningen i antal transportere og at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.20 Spildevand

Ansøger oplyser:

Spildevand fra befæstede arealer, møddingsplads, eksisterende plansilo (1.764 m²), mælkerum, rengøring i stalden, drikkevandsspild og vand fra vask af maskiner ledes til gyllebeholder. Se figur 4.

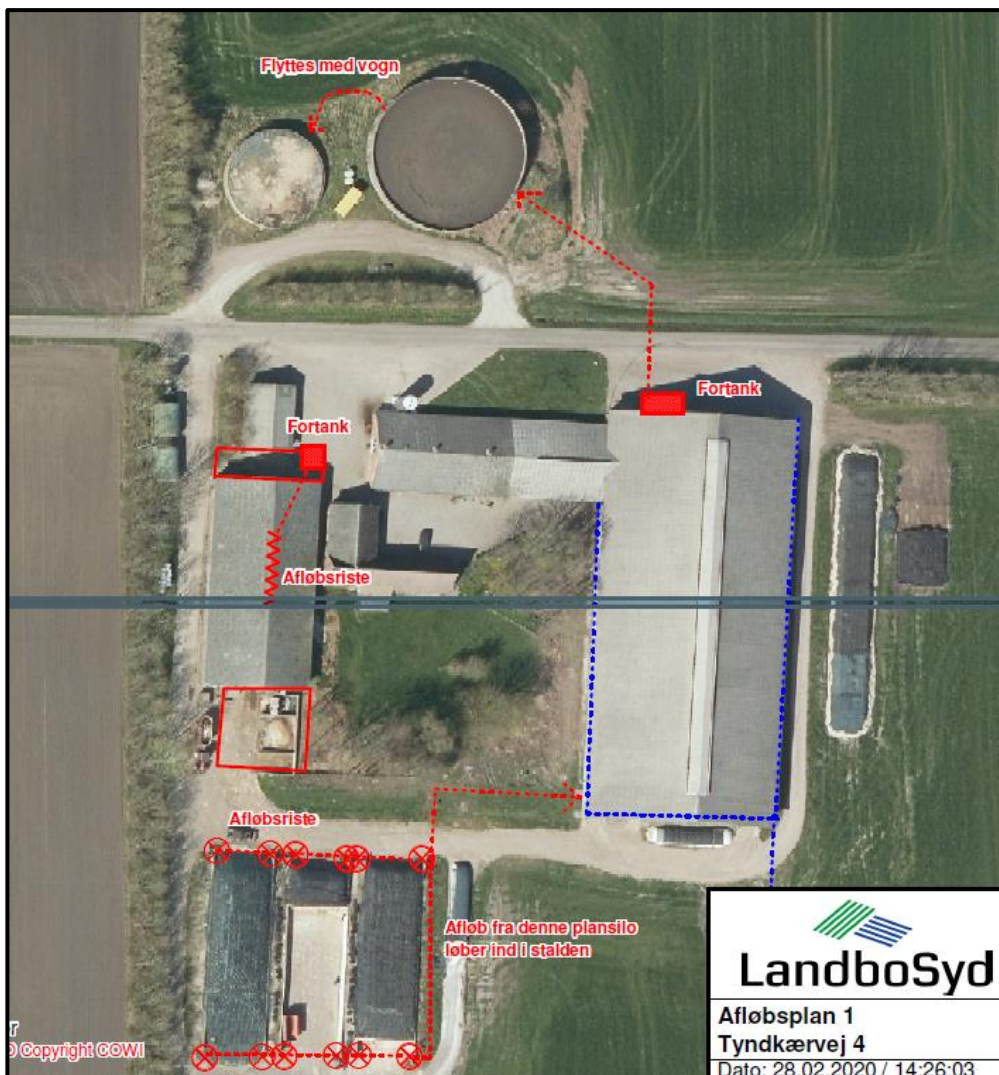
Restvand fra den eksisterende ensilageplads, som bliver ombygget med siloelementer og i samme ombæring udvidet med ca. 410 m² (afgjort via en § 11 anmeldelse den 15. april 2020) bliver ledt til pilevegetationsanlæg.

Eksisterende pilevegetationsanlæg indeholder 4 sektioner a 8 x 92,5 meter, i alt 2.960 m², og udvides med en 5. sektion på ca. 10 x 50 meter, svarende til at hele opsamlingsarealet og pileanlægget er i forholdet 1:1.

Restvandet samles i en samlebrønd, hvorfra det ledes i et forsinkelsesbassin og videre til pileanlægget. For at optimere driften på anlægget har ansøger ændret proceduren, således at der på ugebasis skiftes mellem sektionerne, og ansøger har et vågnet øje på driften. Den ekstra sektion vil blive koblet på det eksisterende forsinkelsesbassin, og rørføringen vil blive udført af autoriseret kloakmester.

I perioder hvor jorden enten er vandmættet eller hvor jorden er frossen, vil overfladevandet fra ensilagepladsen blive ledt i gylletanken ved maskinstationen. I kapacitetsberegning er der indregnet en bufferkapacitet svarende til nedbør for en periode på 14 dage.

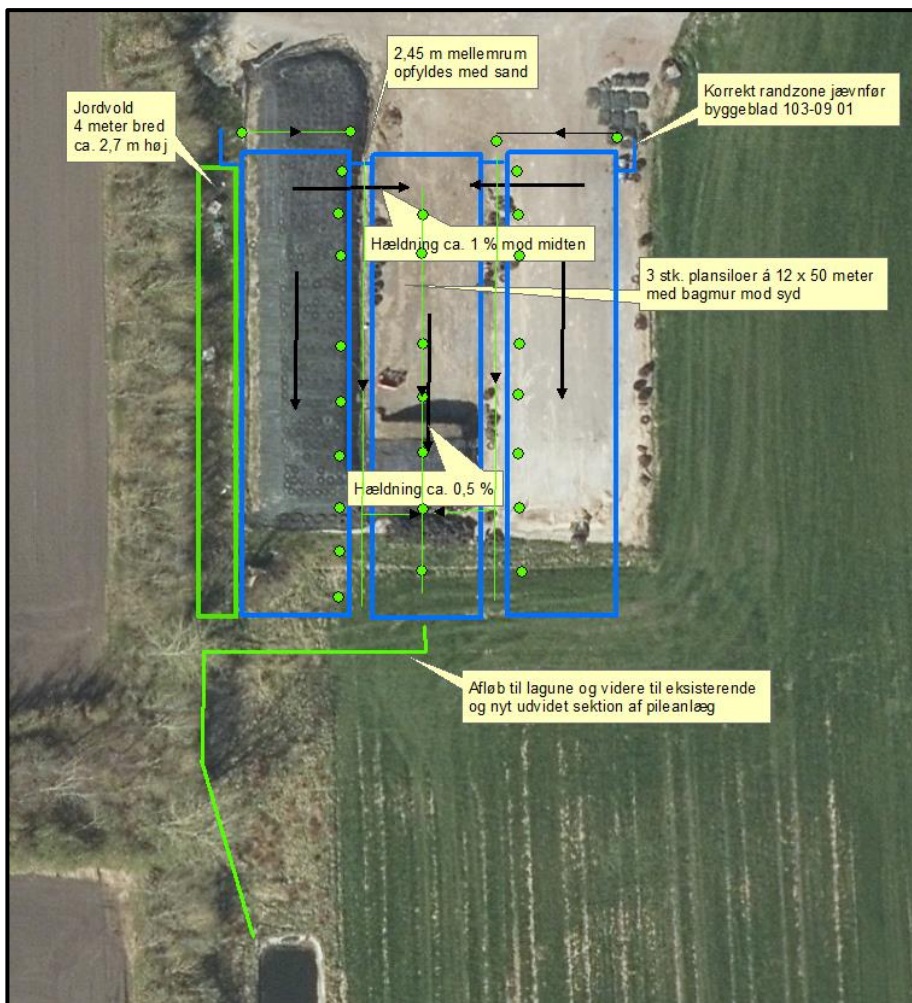
Figur 4: Husdyrbrugets afløbsplan. Figur udarbejdet af ansøger.

Fra §12 miljøgodkendelsen den 4. maj 2009, side 19.

Vegetationsanlægget består af et forsinkelsesbassin og et vegetationsfilter, og har kapacitet til at modtage spildevand fra ensilagepladsens 2.940 m² selv ved voldsomme regnskyl, hvor ensilagepladsen modtager op til 43 liter per sekund.

Fra ensilagepladsen ledes spildevandet til forsinkelsesbassinet (155 m³), som er beklædt med 0,5 mm PE membran, der er beskyttet på over og underside af en 180 g 1,5 mm tyk geotekstil og 10-20 cm sand i størrelsen 1-2 mm i bunden. Rørene hertil dimensioneres så de overholder DS 432 Normen.

Fra forsinkelsesbassinet pumpes spildevandet via en DN 500 pumpebrønd med en udpumpningsvolumen på mindst 4.980 l videre til vegetationsfilteret. Vegetationsfilteret dækker et areal på 2.960 m² med 8 rækker pil omgivet af en jordvold på 0,3 meter. Vegetationsfilteret dimensioneres så hele den tilførte mængde nitrat og fosfor optages. Største delen af vandet fordamper undervejs i processen, dels fra piletræernes blade og dels direkte fra ensilagepladsen, forsinkelsesbassinet og vegetationsfilteret. Den resterende mængde vand nedsives.

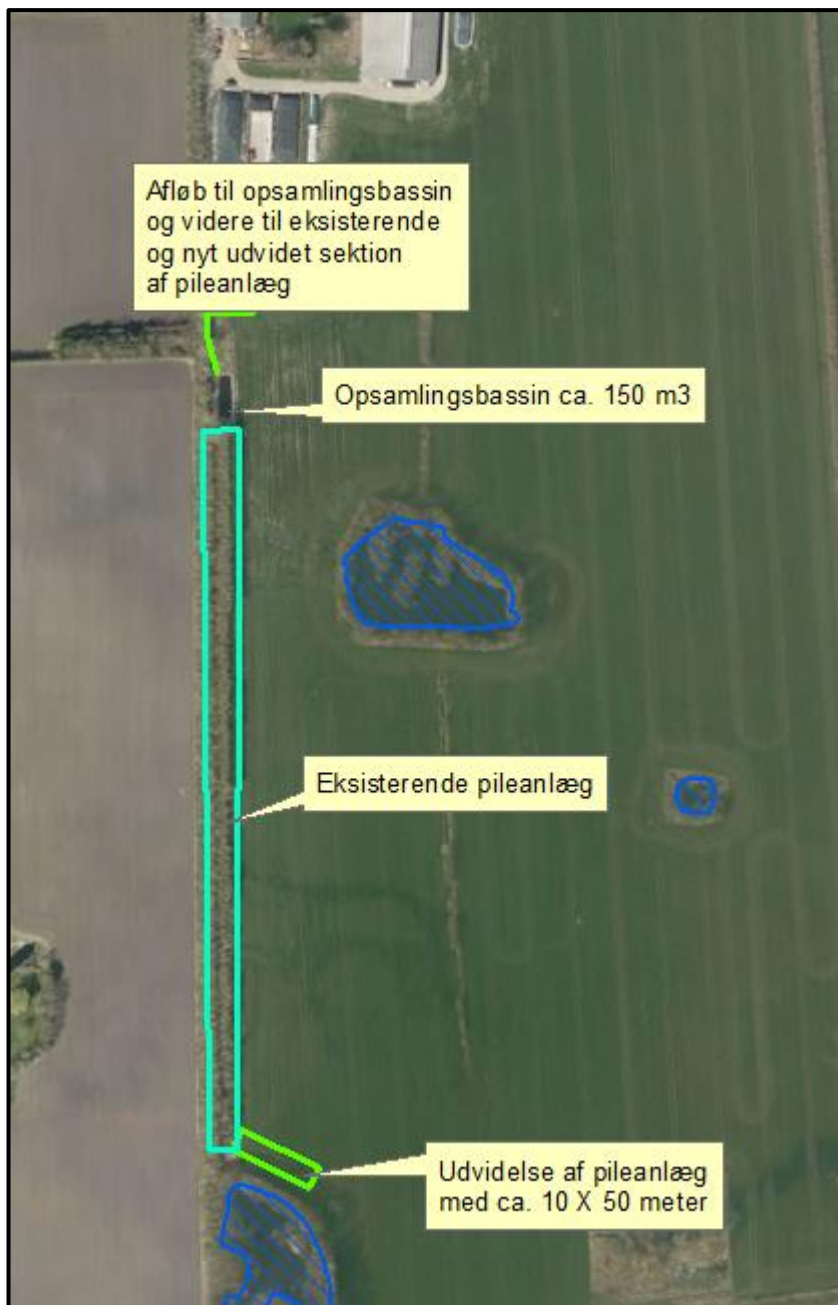

Figur 5. Afløbsplan for det ny ensilagesiloanlæg.

Varde Kommune har i en §11 anmeldelse fra den 15. april 2020 afgjort, at der kan etableres 3 plansiloer á 12 x 50 meter, i alt 1.800 m². Ca. 410 m² mod syd ud af de i alt 1.800 m² etableres som nyt, mens de resterende m² etableres på eksisterende ensilageplads. Siloelementer etableres på den eksisterende ensilageasfaltplads, som indtil nu er brugt til ensilageopbevaring og godkendt i en § 12 miljøgodkendelse fra den 4. maj 2009. Asfaltpladsen er i 2009 godkendt i målene 42 x 70 meter, i alt 2.940 m², og etableret 10 meter fra naboskel mod vest på dispensation.

Afløbsplan for det ny ensilagesiloanlæg ses i figur 5.

Pileanlægget udvides med en 5. sektion på 10 x 50 meter svarende til det areal ensilageanlægget udvides med. Opsamlingsarealet for ensilageanlæg med forplads og pileanlægget er i forholdet 1:1. Beliggenhed af nuværende og kommende udvidelse af pileanlægget ses i figur 6.

Figur 6. Beliggenhed af nuværende og kommende udvidelse af pileanlægget.

Tagvand ledes til en grøft og videre til Siger bæk sydøst for husdyrbruget. Udledningstilladelse skal indhentes ved Varde Kommune før nybyggeriet igangsættes.

Varde Kommune vælger at stille vilkår om at:

- Der skal etableres en vold rundt den nye 5. sektion af pilevegetationsanlægget i en højde af mindst 40 cm
- Volden omkring det eksisterende pileanlæg skal vedligeholdes i sin højde på 30 cm jævnfør tidligere miljøgodkendelse fra 4. maj 2009.
- Der ikke må udledes restvand på vandmættet og frossen jord.

Hvis det viser sig at opsamlingsbeholderens og pilevegetationsanlæggets opsamling af restvand ikke overholder reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen eller de stillede vilkår, forbeholder Varde Kommune sig ret til at forlange anlægget udvidet/ændret, eller udledning til pilevegetationsanlægget helt stoppet.

Tagvand

Tagvand fra den ny staldbygning skal ledes til dræn og videre til Siger grøft. Det udløser krav om en udledningstilladelse. Udledningstilladelsen skal indhentes ved Varde Kommune før nybyggeriet påbegyndes.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.21 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ved håndtering og opbevaring af gylle, kemikalier og olie, vil der altid være risiko for at der kan ske uheld. Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte pumper kan blive glemt og der kan opstå brand.

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, har ansøger oplyst at følgende er proceduren for håndtering af gylle, kemikalier og olie, ved uheld på husdyrbruget:

Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i kontoret i malkestalden og opdateres løbende, når der er behov.

De største ulykker der kan forekomme på ejendommen, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle eller olie. Stalde, gyllekanaler og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af ejendommens gylle (se kapacitetsberegning). Gyllebeholderne er desuden omfattet af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Skulle der ske et brud på en af gyllebeholderne, vil gyllen løbe mod nord/nordøst set ud fra et højdekort. Nærmeste vandløb ligger ca. 1 km nord/nordøst for gyllebeholderne. Ved et evt. udslip af gylle vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2), og dernæst kontakte maskinstationen for hjælp til at fjerne gyllen.

Olietankene på ejendommen står ved kalve og goldkostalden. Ved et evt. udslip fra en af tankene vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2) og forsøge at opsuge olien med savsmuld.

Sårbarhed i forhold til risici for ulykker

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4*

Det vurderes, at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådan situation skal håndteres. Beredskabsplanen bliver opdateret løbende.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie og lignende.

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.22 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger

Ansøger oplyser:

Ansøger driver også husdyrproduktion på Gårdevej 25 i Gårde. Da husdyrbrugene kan drives helt uafhængig af hinanden, vurderes det at de ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet.

Husdyrbruget er beliggende ca. 1 km fra nærmeste større husdyrbrug på Tyndkærvej 8. På grund af den store afstand vurderes det, at der ikke vil kunne opstå kumulative indvirkninger i forhold til gener ved naboer med hensyn til støj, vibration, støv- og lysgener, skadedyr og affald.

Med en afstand på ca. 90 km fra husdyrbruget til den dansk-tyske grænse og 2,5 km til nærmeste kommunegrænse vurderes det, at der ingen grænseoverskridende virkninger er af denne ansøgning.

7.23 Samspelet mellem faktorer

Ansøger oplyser:

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet*

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger, som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

Ansøgers oplysninger omkring samspil mellem faktorer er beskrevet under de respektive afsnit i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, afsnit 7.

Varde Kommunes vurdering heraf fremgår ligeledes under de respektive afsnit i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, afsnit 7.

7.24 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften og nudriften er 3.404,2 kg kvælstof pr. år og i ansøgt drift 3.808 kg kvælstof pr. år. Beregninger fremgår af figur 7.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3362,8	445,4	3808,3
Nudrift	2958,8	445,4	3404,2
8 års-drift	2958,8	445,4	3404,2

Figur 7. Beregninger af ammoniakfordampningen i husdyrgodkendelse.dk

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 404 kg kvælstof pr. år i forhold til 8 års driften og nudriften.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- det lovliggjorte staldafsnit i kalve og goldkostald (bygning nr. 2 i figur 1) etableres som dybstrøelse
- bygningsforlængelsen mod syd (bygning nr. 2.1 i figur 1) etableres med dybstrøelse

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1595 af 6. december 2018) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Ca. 4,3 km syd for husdyrbrugets bygninger ligger nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 77, Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde. Der er ingen ammoniakdeposition fra husdyrbruget hertil. Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 6 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Husdyrbruget ligger ca. 10 km nord for det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 8. '

Varde Kommune/ansøger har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år.

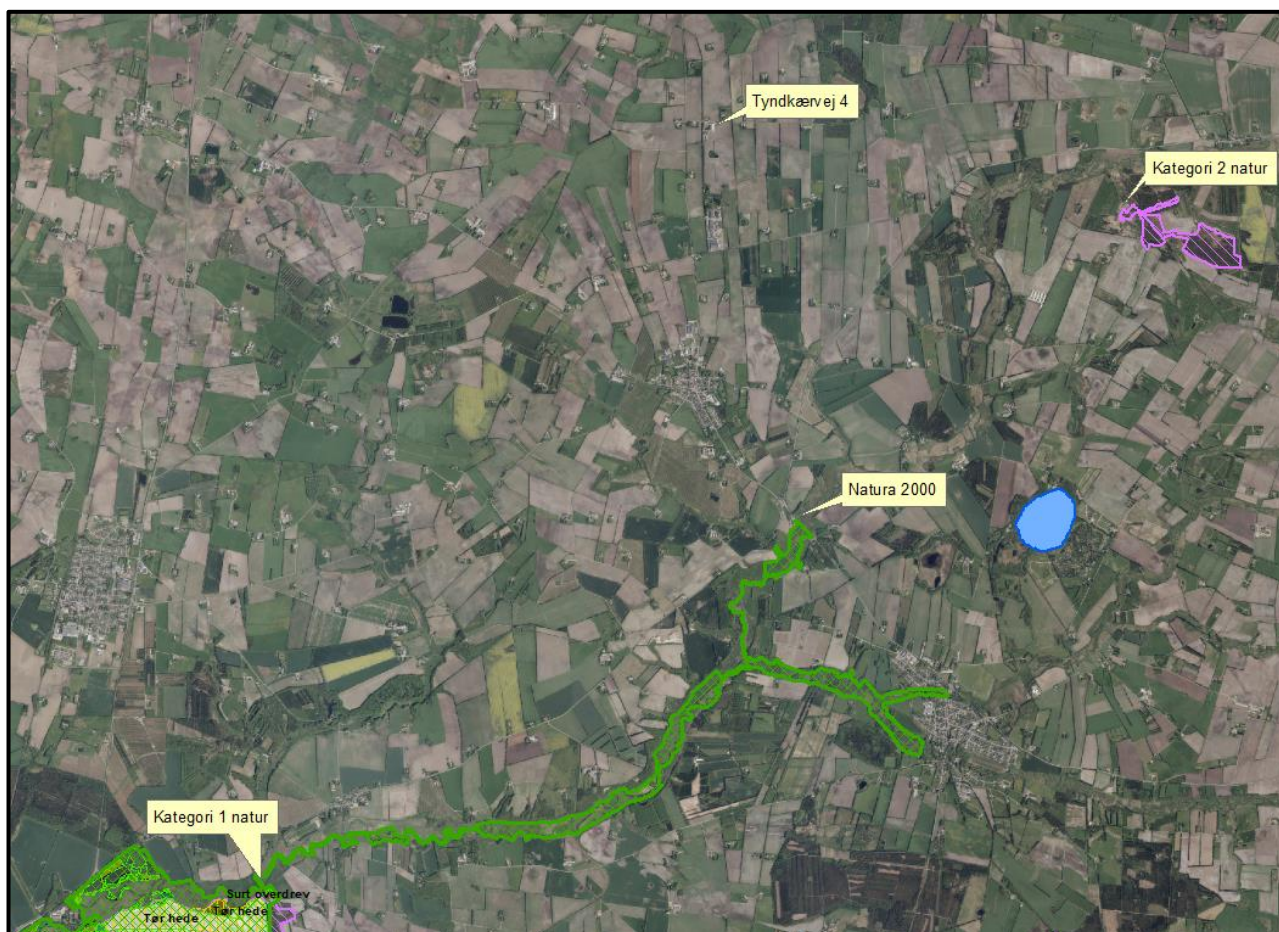
Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Husdyrbruget ligger ca. 4,5 km vest for det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 8.

Det drejer sig om en hede.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg N/ha/år.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

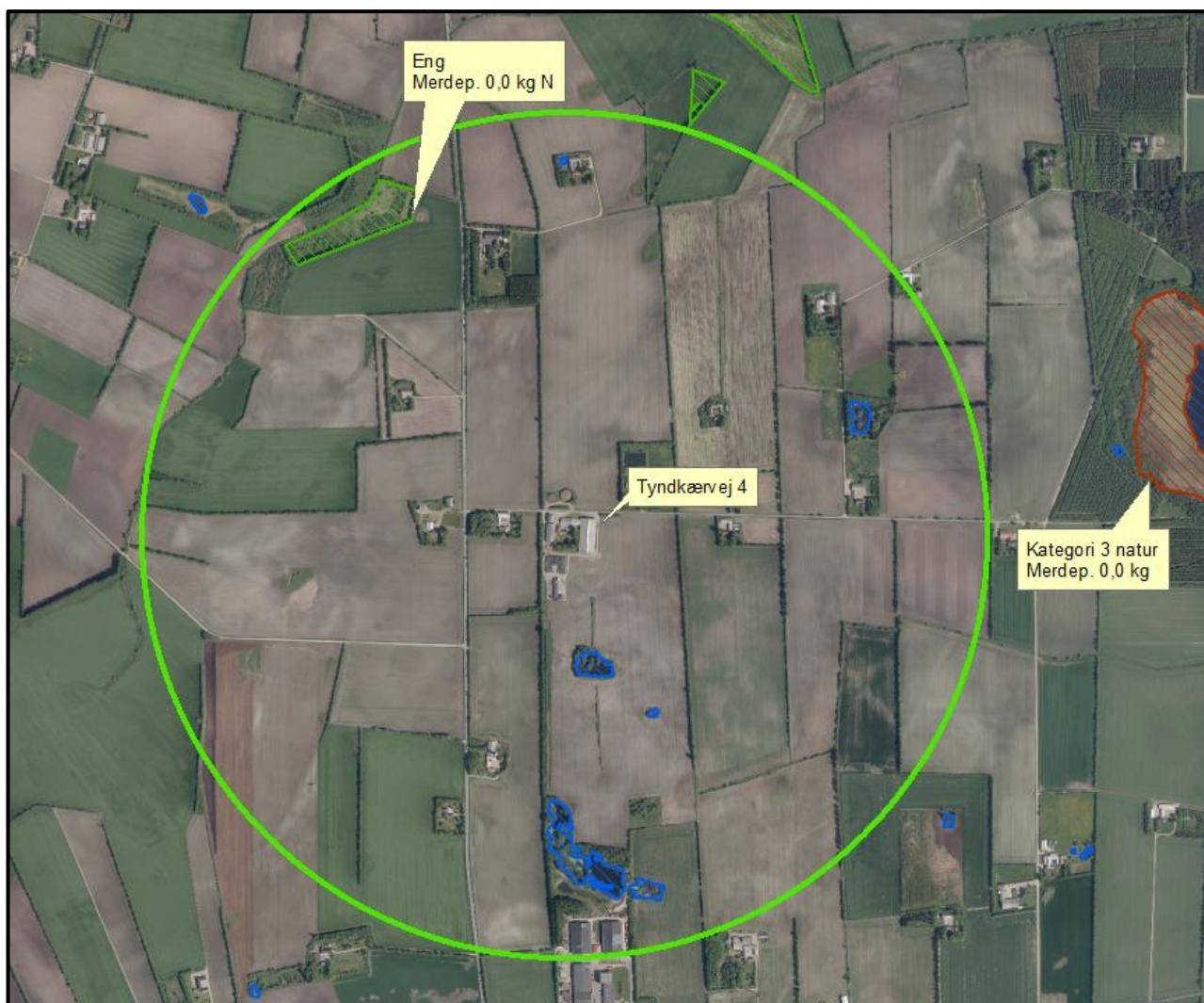

Figur 8. Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000 område) ligger ca. 4,3 km syd for husdyrbruget. Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 10 km syd for husdyrbruget og nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 4,5 km øst for husdyrbruget.

§ 3 områder

Af figur 9 og tabel 9 fremgår de områder (en eng og nogle søer), som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 9. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget og kategori 3 natur i form af en mose ca. 1,4 km øst for husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen
1	Eng	Nej

Tabel 9. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 10.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 10. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3	13,9	14,1

Tabel 11. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der en eng, hvor til der er 0,0 kg ammoniakdeposition til. Der er ingen heder, moser, overdrev eller ammoniakfølsom skov inden for 1.000 meter fra husdyrbruget, se figur 9.

Der er en mose ca. 1,4 km øst for husdyrbruget, som udgør nærmeste kategori 3 natur. Mosen er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, og er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne. Total ammoniakdepositionen er beregnet til 0,2 kg N/ha/år og det er uændret i forhold til 8 årsdriften og nudriften.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 12, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

Natur-områder	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Ruhed opland	Ruhed område	8 års drift, kgN/ha	Nudrift, kgN/ha	Ansøgt, kgN/ha
Natura 2000	Særlig	4.300	5 - 10	landbrug	bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Moderat	10.000	5 - 10	landbrug	bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Særlig	4.500	5 - 10	landbrug	s	0,0	0,0	0,0
Kategori 3	Særlig	1.350	5 - 10	landbrug	Mk	0,2	0,2	0,2

Tabel 12. Beregning af den totale ammoniakdeposition på vigtige naturområder for 8 årsdrift, nudrift og ansøgt drift.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret en del mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.25 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 9,5 km sydvest for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet, hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT. Miljøstyrelsen har meldt ud, at kravene i BAT-konklusionerne i meget vid udstrækning allerede er indeholdt i den gældende lovgivning her i Danmark, og at kommunerne derfor ikke selv skal anvende BAT-konklusionerne, men i stedet anvende de regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår hovedpunkterne

- Ammoniak

I det følgende redegøres der for ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for husdyrbruget.

7.26 BAT – Ammoniak

Ansøger har beregnet projektets BAT-krav ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se tabel 13.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3363	445	3808
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3363	445	3808
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 13. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

Ansøger oplyser:

I den eksisterende godkendelse er der fastsat krav om, at spaltegulvet skrubes 6 gange i døgnet. Spalteskrabere er siden den nuværende godkendelse taget af miljøstyrelsens teknologiliste, da test har dokumenteret, at skraberne ikke har effekt på ammoniakfordampningen, som først antaget. Derfor kan den hidtidige miljøeffekt af spalteskrabere i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om miljøgodkendelser eller tilladelse efter lovens nye §§ 16a og 16b ikke anvendes. Det følger af husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 3, Nr. 2.1.2, at ved genberegningen af virkemidler og teknologi, der er anført i den gældende godkendelse eller tilladelse, men som ved afgørelsen for den nye godkendelse eller tilladelse ikke er optaget på miljøstyrelsens teknologiliste, reduceres BAT-kravet til staldafsnittet.

Dette betyder, at BAT-kravet til en eksisterende stald, der har en miljøgodkendelse med et vilkår om spalteskraber, ved en ny ansøgning skal reduceres til det niveau, der beregnes uden effekten fra spalteskraber. BAT-kravet til kostalden bliver dermed lig BAT-krav som automatisk beregnes i Husdyrgodkendelse.dk.

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 3855 kg NH₃-N/år, og ammoniakemissionen er på 3855 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

BAT-niveauet er opnået ved at:

- det lovliggjorte staldafsnit i kalve og goldkostald (bygning nr. 2 i figur 2) etableres som dybstrøelse
- bygningsforlængelsen mod syd (bygning nr. 2.1 i figur 2) etableres med dybstrøelse

Beregninger viser, at det ansøgte projekt, omfattende både stalde og lagre, lever op til Miljøstyrelsens BAT-krav for ammoniak.

Varde Kommunen vurderer på den baggrund, og ud fra ansøgers tiltag på punktet opbevaring af husdyrgødning, at husdyrbruget lever op til det, som Varde Kommune fastsætter som BAT for projektet. Ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT på punktet opbevaring af husdyrgødning.

7.27 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

8 Egenkontrol

Ansøgers redegørelse:

Der er 3 ansatte der varetager driften på ejendommen. Driften af anlægget er beskrevet i de følgende afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- *I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn*
- *Slidte dele repareres eller udskiftes løbende*
- *Der registreres dyr i CHR*
- *Gyllepumpningen overvåges og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderne*
- *Der er sundhedsrådgivning af besætningen*
- *Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagtning*
- *Der føres journal over medicinforbrug*
- *Serviceeftersyn på malkeanlæg og køletanke overholdes*
- *Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.*
- *Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt*
- *Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør*
- *Der udføres årlig kontrol af slukningsudstyr*
- *Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for ejendommen*

Der leves op til BAT ved staldsystemerne i de eksisterende stalde og der anvendes derfor ingen teknologi som kræver egenkontrol. Der forslås derfor ingen vilkår for egenkontrol.

Varde Kommune vurderer, at ovenstående er fyldestgørende.

9 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Ansøgers redegørelse:

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

Varde Kommune vurderer, at tiltagene er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

10 Alternative muligheder

Ansøger oplyser:

Alternative placeringer af de nye dybstrøelsesarealer er diskuteret, men det vurderes at den ansøgte placering er det mest optimale, fordi de eksisterende produktionsrammer kan blive udnyttet optimalt, Udvidelse af kalve- og goldkostalden vil bibeholde anlægget som en samlet enhed.

Af andre alternativer er drøftet muligheden for indførelse af en miljøteknologi på ejendommen. Da husdyrbruget overholder BAT og da ansøgningen primært omhandler eksisterende staldbygningerne, er anvendelse af yderligere teknologier, der kræver store indgreb i bygningsmassen, fravalgt, da det ikke vurderes at være proportionalt i forhold til ændringen.

Såfremt ansøgningen mod forventning ikke godkendes, er 0-alternativet, at husdyrbruget fortsætter med samme tilladte produktion og vilkår, som fastsat i den nuværende miljøgodkendelse fra 2009.

11 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/partner, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 397 meter fra husdyrbruget, i perioden fra den 4. juni 2020 til og med den 5. juli 2020.

I forbindelse med nabohearingen har der været spørgsmål til etablering af pileanlæg tæt på sø og rør til Siger Bæk. Bemærkningerne er blevet behandlet via en telefonsamtale.

12 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.